

Valtiovarainministeriö
PL 28
00023 Valtioneuvosto

LAUSUNTO

10.2.2017

valtiovarainministerio@vm.fi

Viite: VM146:00/2016

Tavaroiden maahantuonnin arvonlisäverotuksen siirtäminen Verohallinnolle

Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry (jäljempänä "SHLL") kiittää Valtiovarainministeriötä 3.1.2017 päiväystä lausuntopyyntöstä.

SHLL on Suomessa toimivien huolinta- ja logistiikkayritysten elinkeino- ja työmarkkinapoliittisia asioita hoitava etujärjestö. Liittoon kuuluu reilut 70 jäsenyritystä, jotka yhdessä vastaavat valtaosasta Suomen ulkomaankaupan kappaletavaran vienti- ja tuontikuljetuksista kaikissa kuljetusmuodoissa sekä näihin liittyvistä tullaus- ja vienti-/tuontimenettelyistä. Koska asia liittyy keskeisesti SHLL:n jäsenyritysten toimintaan, haluaa SHLL antaa asiasta lausunnon.

SHLL:n näkemys luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle tavaroiden maahantuonnin arvonlisäverotuksen siirtämiseksi Verohallinnolle

Esityksen hyvät puolet

SHLL:n näkemyksen mukaan esitysluonnoksessa esitetty hanke siirtää arvonlisäverovelvollisten tuojien maahantuontien arvonlisäverotus Tullilta Verohallinnolle on kannatettava ja esitetty muutos parantaa Suomen kilpailukykyä suhteessa lähinaapurimaihin.

Esitetyn muutoksen myötä maahantuonnista suoritettava arvonlisävero ja sitä vastaava vähennys kohdentuisivat automaattisesti samalle kuukaudelle, jolloin verovelvollisten rahoitusasema paranee.

Yritysten rahoitusasema paranisi senkin johdosta, että arvonlisäveron osuutta ei olisi enää sisällytettävä Tullin luottoasiakkailtaan vaatimien yleisvakuuksien arvoon, minkä Tulli on jo uudistusta ennakoiden huomioinut vuoden 2016 toukokuusta lähtien. Tämän muutoksen vakinaistaminen lakimuutoksen kautta parantaa Suomessa toimivien huolintaliikkeiden ja muiden yritysten kilpailukykyä.

Kuten luonnoksessa hallituksen esitykseksi todetaan, useimmissa EU:n jäsenvaltioissa sovelletaan lykätyn menettelyn mallia. Lähinaapurimaistamme Ruotsi ja Viro ovat siirtyneet tähän lykätyn menettelyn malliin jo aiemmin ja EU:hun kuulumaton Norja on ottanut mallin käyttöön kuluvan vuoden alusta lukien. Keski-Euroopassa tämä lykätyn

menettelyn malli on ollut jo kauan olemassa. Varsinkin Keski-Euroopan ja Suomen välisissä huolintatoimeksiannoissa osa huolintayrityksistä on kokenut kilpailullisia ongelmia nykyisestä "poikkeuksellisesta" alv-käsittelymallistamme johtuen. Se on ollut joissain tapauksissa este huolintatoimeksiantojen saamiseksi Suomeen, mutta menettely on myös siirtänyt suomalaisilta huolitsijoilta tullaustoimeksiantoja joltain osin pois, onneksi kuitenkin vielä pienessä mittakaavassa. Lykättyyn malliin siirtymisellä tämä huolitsijoiden kokema kilpailuhaitta poistuisi.

Esityksessä arvonlisäverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että verovelvollisena olisi tuoja myös välillisen edustuksen tilanteissa, joissa asiamies toimii omissa nimissään päämiehen lukuun. Päämiehestä tulisi verovelvollinen sekä Tullin että Verohallinnon toimivaltaan kuuluvassa tuonnin arvonlisäverotuksessa silloinkin, kun hän käyttää välillistä edustajaa, mutta edustaja ei enää olisi vastuussa veron maksamisesta Verohallinnon toimivaltaan kuuluvassa tuonnissa. Tämä pienentäisi asiamiesten taloudellista riskiä. Huolinta-alan näkökulmasta esitys on kannatettava.

Lisämuutostarpeet esitykseen

SHLL toivoo, että seuraavat seikat otetaan huomioon, kun luonnosta hallituksen esitykseksi muutetaan/viimeistellään annettujen lausuntojen johdosta.

SHLL toteaa, että huolinta-alan kannalta on tärkeää, sekä suorien edustajien että välillisten edustajien tilanteissa, saada jatkossa helposti selville se, onko tuoja merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin vai ei. SHLL huomauttaa, että sitä vastoin edustajien on käytännössä mahdotonta olla selvillä tai selvittää sitä, liittyykö tuonti tuojan liiketoimintaan tai ei. Luonnollisten yksityishenkilöiden osalta tuonnit eivät pääsääntöisesti liity liiketoimintaan.

Huolinta-ala myös toivoo, että uudessa järjestelmässä huomioidaan se, että mitään erillistä tositetta/kirjanpitoa verottajaa varten ei tarvitsisi antaa Tullille sähköisen tulilausilmoituksen lisäksi. SHLL:n jäsenyritykset olettavat, että tieto arvonlisäveron määrästä kirjautuu suoraan Tullin järjestelmästä kunkin arvonlisäverovelvollisen tuojan OMAVERO tilille verovelaksi. Verovelvollisen tai tämän veroedustajan tehtävänä on sen jälkeen huolehtia Omaverotilin ilmoituksista.

Huolinta-alan näkökulmasta Tullin asiakasrekisterin tulisi myös pitää sisällään tieto siitä, onko maahantuojia oikeutettu alv:n kirjaamiseen/vähentämiseen alv-tileillä vai ei. Ilman tämän tiedon olemassa oloa syntyy tullauksen laatijalle (huolintaliike) ylimääräistä työtä varmistaa asia etukäteen. Lisäksi tullauspäätöksen myöntämishetkellä olemassa oleva ALV-veron vähennysoikeus olisi kiistattomasti esitettävissä jälkikäteen. Tuonnin tullauspäätös olisi alv-rekisteröityneelle tuojalle ilman alv:tä ja vain yleisen tullin määrästä varattaisiin vakuutta Tullille. Mikäli tavarantoimittajalla ei olisi alv-rekisteröitymistä, pitää tullilaskun osuudessa varata vakuutta sekä alv:n että mahdollisen yleisen tullin osuudelta.

Edelliseen liittyen huolinta-ala toivoo myös, että uudessa lainsäädännössä helpotettaisiin ja yksinkertaistettaisiin toisen EU-maan arvonlisäverorekisteröityneen yrityksen nimissä tapahtuvien tuontien verokohtelua. Huolinta-ala toivoo, että alv:n osuudelta ei vaadita vakuutta tilanteessa, missä tavarat tullataan Suomessa tullimenettelyyn 4200 ja alv:n kanto siirretään toiseen yhteisömaahan. Näiden tuontien tieto toisen EU-

maan arvonlisäverotunnisteen tarkistamisen osalta tulee perustua VIES –järjestelmän tietoihin ja Tullin/verottajan tietokantoihin.

Muiden kuin arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkittyjen osalta maahantuontiverotus jäisi Tullille käytännössä entiseen tapaan, mikä on luontevaa muun muassa puhtaasti yksityishenkilöiden maahantuonnin osalta.

SHLL katsoo, että ongelmallista on kuitenkin se, että Tulli edelleen maksuunpanisi arvonlisäveron maahantuonnista ns. rikkomistilanteissa (tullikoodeksin artikla 79) ottamatta lainkaan huomioon, että tuojalla on usein maahantuontiveroa vastaavan veron vähennysoikeus. **SHLL toteaa, että tämän epäkohdan korjaamiseksi olisi syytä säätää, ettei arvonlisäveroa Tullin toimesta kanneta tilanteessa, jossa maahantuontiveroa vastaava vero on vähennyskelpoinen.** Tilanteessa, jossa maahantuontivero eliminoiduu vähennysoikeuden kautta, ei ole mitään syytä myöskään kantaa maahantuontiveroa huolinta- tai kuljetusliikkeeltä taikka varastonpitäjältä perustuen arvonlisäverolain viittauksiin tullivelkavastuusäännöksiin. Tällaisissa tapauksissa ei myöskään ole kohtuullista, että veronkorotus (30 % - 50 %) määrätään Tullin maahantuontiveroihin soveltaman ankaran sääntelyn puitteissa.

Edellä mainittuun liittyen SHLL myös toteaa, että edellisessä kappaleessa mainituin perustein tulisi erikseen muuttaa/täsmentää arvonlisäverolakia tai ohjeistaan lain tulkintaa (*arvonlisäverolain 102 §:n osalta*) hallituksen esityksessä siten, että **huolintatai kuljetusliikkeellä taikka varastonpitäjällä tulisi olla maahantuontiveroa vastaavan veron vähennysoikeus omassa arvonlisäverollisessa liiketoiminnassaan, mikäli näihin kohdistetaan virheellisen maahantuonnin tai tullausmenettelyn johdosta tavaranhaltijalta/tullivelalliselta kannettava arvonlisävero.** Tällä arvonlisäverolain muutoksella/täsmennyksellä olisi tarkoitus estää tilanteet, joissa huolintaliike voi joutua maksamaan maahantuonnin arvonlisäveron ilman vastaavaa oikeutta kyseisen veron vähentämisen. Esimerkiksi passitusmenettelytilanteissa, joissa huolintayritys on joutunut selvästi rikoksen kohteeksi, tulisi olla selvää, että huolintayrityksellä on omassa arvonlisäverotuksessaan mahdollisuus vähentää Tullin jälkikantopäätöksellä huolintayhtiöltä tavaranhaltijana kantama arvonlisävero.

Lisäksi SHLL toteaa, että luonnoksessa hallituksen esitykseksi jää reunahuomioiden varaan se tärkeä seikka, ettei tullivelan syntyminen tullikoodeksin puitteissa suinkaan aina tarkoita maahantuontia arvonlisäverojärjestelmässä. Muun muassa EUT:n tuomiosta yhdistetyissä jutuissa C-226/14 ja C-228/14 (Eurogate & DHL) ilmenee, ettei tullivelan realisoituminen tarkoita maahantuontia tilanteessa, jossa tavarat on viety kolmanteen maahan, jolloin ne eivät ole voineet joutua vaihdantaan tullialueelle. Samainen kanta ilmenee julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksesta tapauksessa EUT C-571/15 (Wallenborn), jonka mukaan tullivelan realisoituminen tarkoittaa arvonlisävero-oikeudellista maahantuontia vain, jos tavarat on voitu saattaa taloudelliseen vaihdantaan unionissa. Edellä mainituilla perusteluilla **SHLL esittää, että arvonlisäverolaissa tulisi vastaavasti säätää, ettei arvonlisäverovelkaa synnyttävää maahantuontia ole tapahtunut, jos asiassa saatetaan todennäköiseksi, ettei tavaroita ole saatettu vaihdantaan unionin veroalueella.**

Edellä kerrotut tarkennukset ovat Suomen huolinta- ja kuljetusalan kannalta tärkeitä, sille ne poistaisivat olennaisilta osin arvonlisäveron pohjimmiltaan aiheettoman kannon huolitsijalta, kuljetusliikkeeltä ja varastonpitäjältä puhtaasti muodollisin perustein tilanteissa, joissa tavarat ovat päätyneet kulutukseen arvonlisäveroalueen ulkopuolel-

le ja tilanteessa, joissa tavarat on tuotu maahan vähennykseen oikeuttavaan käyttöön, vaikkakin jotain muodollista sääntöä vastaan rikkoen tai ilman huolintayhtiön huolimattomuutta.

Edellä mainittujen muutosesitysten lisäksi SHLL ehdottaa, ettei tullivelkavastuun henkilöpiirin laajentamista koskevia TK artiklan 79 kohdan 3 ankaria sääntöjä (arvonlisäverolain viittauksen perusteella) kuitenkaan sovelleta arvonlisäveron alalla, siltä osin kuin koodeksin säännöt johtavat suhteellisuusperiaatteen vastaiseen lopputulokseen.

Lopuksi

Koska hallituksen esitysluonnoksessa esitetyt asiat ovat tärkeitä Suomen huolintalan kannalta, SHLL toivoo, että esittämämme epäkohtien korjaukset otetaan huomioon tässä yhteydessä. SHLL on kiinnostunut osallistumaan asian jatkokäsittelyyn ja valmis käymään jatkossa syvempää ja yksityiskohtaisempaa keskustelua asian valmistelun edetessä

Helsingissä 10.2.2017

Kunnioittaen

SUOMEN HUOLINTA- JA LOGISTIKKALIITTO RY

Petri Laitinen
Toimitusjohtaja